

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

DFS-WPE-AS-090-2/11

Warszawa, 07 marca 2011 r.

Pani
Elżbieta Bieńkowska
Minister Rozwoju Regionalnego

Szanowna Pani Minister,

w odpowiedzi na pismo z 20 stycznia 2011 r., o nr DZF-I-82203-1-BW/11, NK7750/11, dotyczące finansowania wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.), w ramach Poddziałania 9.1.1 *Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej*, ze środków przeznaczonych na realizację programów unijnych, poniżej przedstawiam następujące stanowisko w sprawie.

Stanowisko dotyczące zatrudniania i wynagradzania nauczycieli w ramach projektu pn. „Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkół podstawowych” (realizowanego w Poddziałaniu 9.1.2), które było zamieszczone na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej, nie ma zastosowania do innych Działania/Poddziałania Priorytetu IX PO KL, w tym w szczególności do Poddziałania 9.1.1 *Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej*. Z uwagi na różne założenia przyjęte w ww. Poddziałaniach nie jest możliwe przyjęcie jednolitego stanowiska odnoszącego się do wszystkich projektów.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Należy podkreślić, że w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 (dalej SzOP PO KL), w ramach Priorytetu IX *Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach*, Poddziałanie 9.1.1 *Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej*, od początku planowano m.in. tworzenie przedszkoli na obszarach i w środowiskach o niskim stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej, a także wsparcie istniejących przedszkoli (także w pierwszym okresie po ich powstaniu) przyczyniające się do zwiększenia liczby dzieci uczestniczących w wychowaniu przedszkolnym lub do jej utrzymania w przypadku placówek zagrożonych likwidacją m.in. poprzez „zatrudnienie dodatkowego personelu”. Dlatego też, jak wskazano w Państwa piśmie z dnia 20 stycznia 2011 r., koszty działań realizowanych w ramach Poddziałania 9.1.1 zakładają m.in. wydatki związane z organizacją pracy ośrodka przedszkolnego w początkowym okresie jego istnienia, wydatki zatrudnienia i przeszkolenia nauczycieli lub opiekunów dzieci, a także wydatki wynikające z uczestnictwa dzieci w edukacji przedszkolnej w okresie trwania projektu, które stanowią 90% kosztów.

Jednocześnie należy stwierdzić, iż przepisy ustawy – Karta Nauczyciela nie ograniczają możliwości finansowania wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w ramach Poddziałania 9.1.1 ze środków POKL, do wysokości średniego wynagrodzenia nauczycieli.

Zgodnie z art. 30 ust. 8 ustawy - Karta Nauczyciela środki niezbędne na średnie wynagrodzenia nauczycieli wraz z pochodnymi od wynagrodzeń zagwarantowane są przez państwo w dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Należy zatem sięgnąć po definicję dochodów takich jednostek, którą wskazuje ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526, z późn. zm.) (dalej jako „Udst”). Art. 3 ust. 1 powołanej powyżej ustawy wskazuje, że dochodami jednostek samorządu terytorialnego są:

- 1) dochody własne;
- 2) subwencja ogólna;
- 3) dotacje celowe z budżetu państwa.

W dalszej części tego artykułu ustawodawca wskazał, co może, ponad te środki taki dochód stanowić. Zgodnie z art. 3 ust. 3 Udst dochodami jednostek samorządu terytorialnego mogą być także:

- 1) środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi;
- 2) środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej;
- 3) inne środki określone w odrębnych przepisach.

Zatem należy stwierdzić, że jeżeli dana jednostka samorządu terytorialnego pozyskała środki określone w art. 3 ust. 3 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, środki takie stanowią jej dochód. W świetle art. 30 ust. 8 Karty Nauczyciela – mogą one zostać przez tę jednostkę przeznaczone m.in. na sfinansowanie średniego ustawowego wynagrodzenia nauczycieli zatrudnionych w szkołach lub przedszkolach na podstawie Karty Nauczyciela wraz z pochodnymi od wynagrodzeń.

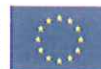

Nieco inaczej wygląda sytuacja możliwości finansowania ze środków unijnych podwyższania wynagrodzeń nauczycieli. Zgodnie z art. 30 ust. 10 ustawy - Karta Nauczyciela, organy prowadzące szkoły będące jednostkami samorządu terytorialnego mogą zwiększać środki na wynagrodzenia nauczycieli, w tym podwyższać minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego. Zwiększenie środków na poszczególne składniki wynagrodzenia dla nauczycieli ponad poziom średniego ustawowego wynagrodzenia nauczycieli może odbywać się wyłącznie z dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego.

Środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, jak również środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi ani inne środki określone w przepisach odrębnych nie stanowią dochodów własnych takich jednostek.

Jednocześnie należy zauważyć, iż inne założenia zaplanowano w odniesieniu do Poddziałania 9.1.2 *Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych*, niż do projektów, w ramach których możliwe jest sfinansowanie wynagrodzeń ze środków PO KL. Zgodnie z zapisami w SzOP, określone zostały *Zasady przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych w zakresie indywidualizacji nauczania realizowanych przez organy prowadzące szkoły w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* określające typy operacji możliwe do sfinansowania ze środków PO KL. I tak w ramach projektów systemowych organów prowadzących szkoły mogą być finansowane jedynie zajęcia dodatkowe, będące kontynuacją indywidualizacji pracy z uczniem w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych, w zależności od rozpoznanych potrzeb uczniów klas I – III szkół podstawowych, poprzez organizację zajęć specjalistycznych, a także wyposażenie bazy dydaktycznej szkoły w materiały dydaktyczne oraz specjalistyczny sprzęt.

Na podstawie powyższego należy podkreślić, iż specyfika projektów oraz typy operacji możliwych do zrealizowania w ramach Poddziałania 9.1.1 oraz Poddziałania 9.1.2 są odmienne i rzutują na sposób podejścia do kwestii finansowania wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych na podstawie Karty Nauczyciela. I tak jak w Poddziałaniu 9.1.1 dopuszczono zatrudnienie personelu, tak w Poddziałaniu 9.1.2 nie przewidziano takiej możliwości, gdyż w ramach indywidualizacji nauczania przewidziano finansowanie ze środków PO KL jedynie zajęć dodatkowych, które w tym przypadku powinny być realizowane na podstawie umów cywilnoprawnych. W związku z powyższym w Poddziałaniu 9.1.2 także nauczyciel może przystąpić do konkurencyjnej procedury wyłaniania wykonawcy i zobowiązać się do wykonania usługi edukacyjnej polegającej na realizowaniu zajęć indywidualizujących. Natomiast prowadzenie przedszkola w ramach Poddziałania 9.1.1, o ile jest realizowane przez jednostkę samorządu terytorialnego, będzie wiązać się z zatrudnieniem nauczyciela zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym ustawy – Karta Nauczyciela. Różnice wskazanych powyżej stanów faktycznych determinują odmienny sposób ich finansowania ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Podsumowując, w świetle obowiązujących przepisów prawa możliwe jest finansowanie średniego ustawowego wynagrodzenia nauczyciela zatrudnionego na podstawie Karty Nauczyciela w związku z realizacją projektu realizowanego w ramach Poddziałania 9.1.1 *Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechniania edukacji przedszkolnej*, ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (art. 3 ust. 3 pkt 2 Udst). Natomiast podwyższenie wynagrodzenia przez organy prowadzące możliwe jest jedynie w ramach posiadanych przez te organy dochodów własnych.

Niemniej jednak, w świetle przedstawionych rozważań, możliwość zatrudnienia nauczycieli na podstawie przepisów ustawy – Karta Nauczyciela ze środków pochodzących z UE powinna być każdorazowo rozważana w kontekście założeń konkretnych projektów/poddziałania.

Jednocześnie pragnę podkreślić, iż gdyby powyższe wyjaśnienia nie zostały uznane za wystarczające, zwracam się z uprzejmą prośbą o zorganizowanie spotkania w celu omówienia przedmiotowej kwestii.

Z poważaniem,

Katarzyna Hall

PODSEKRETARZ STANU

Lilla Jaron

4.03.2014

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

